

IX

Osoko bilkura

Donostian, Luis Villasante Euskararen Ikergunean

2024ko urriaren 25ean

Urrutia, Andres, euskaltzainburua
Coyos, Jean-Baptiste, buruordea
Arejita, Adolfo, idazkaria
González de Viñaspre, Roberto, diruzaina
Urkia, Miriam, Iker sailburua
Aleman, Sagrario, Jagon sailburua
Alberdi, Andres
Azkarate, Miren
Borda, Itxaro
Casenave, Jon
Garikano, Asun
Iñigo, Andres
Kintana, Xabier
Mujika, Alfontso
Rekalde, Paskual
Uribarren, Patxi
Zabaleta, Patxi
Zalbide, Mikel

Odrizola, Oihan, Informatika zerbitzburua, Osa, Erramun, idazkariordea eta Usarralde, Ibon, egitasmoen bateragilea, zegozkien gaitan.

Ezin etorria adierazi dutenak: Aurelia Arkotxa, Jose Irazu «B. Atxaga», Jabier Kaltzakorta, Miren Agur Meabe, Beñat Oihartzabal, Miren Lourdes Oñederra,

Andoni Sagarna, Patxi Salaberri, Castillo Suárez eta Xarles Videgain.

Ahalak: Aurelia Arkotxak ahala Joseba Lakarrari eta, bera ez balego, Miriam Urkiari; Jose Irazu «B. Atxaga»k ahala Andres Urrutiari; Jabier Kaltzakortak ahala Adolfo Arejitari eta, bera ez balego, Andres Urrutiari; Miren Agur Meabek ahala Andres Urrutiari; Miren Lourdes Oñederrak ahala Miren Azkarateri; Patxi Salaberrik ahala Andres Urrutiari eta Castillo Suárezek ahala Miriam Urkiari.

Batzarra Donostian, Luis Villasante Euskararen Ikergunean, egin da, 2024ko urriaren 25ean, ostiralean.

A. Urrutia euskaltzainburuak euskaltzainak agurtu eta ahalak irakurri ditu. Quoruma badela egiaztatu ondoren, 2024ko urriko osoko bilkurari hasiera eman zaio.

E. Osa idazkariordeak eguneko xehetasunak azaldu ditu.

1. Osoko bilkuraren (2024-09-27) bilera-agiria onestea, hala erabakiko balitz

M. Azkarate eta A. Mujikaren iruzkin bana jaso da. Bi-biak akatsak direnez gero, zuzendu dira. Ahoz bestelako iruzkinik egin nahi den galdetuta, ez da egin. Ondorioz, 2024ko irailaren 27ko osoko bilkuraren bilera-agiria onetsi da.

2. Euskaltzaindiaren Hiztegia. Adierak eta Adibideak.

Batzorde Ahaldunduaren oharrak (LVI). Jasotako iruzkinak aztertu eta erabaki

M. Urkia Batzorde Ahaldunduko idazkariak azaldu duenez, iraileko bilkuran aurkeztutako zerrendari P. Zabaletak egindako bi ohar aurkeztu dira, bai eta egitasmoko kideek emandako erantzun arrazoitua ere. Bi ohar horiek ez dira onartu.

Beste oharrik ez da egin eta, beraz, zerrenda osoa onartuta geratu da.

3. Euskaltzaindiaren Hiztegia. Adierak eta Adibideak. Batzorde

Ahaldunduaren oharrak (LVII). Jasotako iruzkinak aztertu eta erabaki

Zerrenda berria aurkeztu du M. Urkia Batzorde Ahaldunduko idazkariak, A. Iñigok eta M. Azkaratek egindako oharrak eta egitasmoko kideek emandako erantzun arrazoituak biltzen dituen.

Aurkezpenaren ondoren, oharrak egiteko epea zabaldu da, azaroaren 18a (astelehena) artekoa.

4. Onomastika Batzordea: Bizkaiko herri izendegia eguneratzeko proposamena aurkeztu

A. Alberdik eta P. Zabaletak oharrak egin dizkiote proposamenari, eta Onomastika Batzordeak, oharrok aztertuta, erantzuna prestatu du. R. González de Vinaspre Onomastika batzordeburuak aurkeztu du erantzuna.

Bi ohargileak herritar-izena arautzeko orduan forma bakar bat aukeratzearen alde agertu dira, eta Onomastika Batzordeak ere uste du, ahal delarik, hobe dela herritarizenaren forma bakarra ematea. Hala ere, datu-bilketa egin ondoren, Batzordeak ikusi zuen datu gutxi zeudela forma baten alde ziurtasunez egiteko. Batzordeak bildu zituen datuak aurkeztu dira, baita berariaz egindako ahozko bilketarenak ere, eta Osoko Bilkuraren esku utzi du erabakia.

Datu guztiak gainbegiratu ondoren, eta forma bakar baten alde egiteko datu gutxi daudela onarturik ere, Osoko Bilkurak forma bakarra plazaratzea hobetsi du, eta, datuak eta joerak ikusita, azkenik, *usansolotar* eta *zollotar* formak onartu ditu.

Gainerako puntuetan beste oharrrik ez dagoenez, Onomastika Batzordeak irailako osoko bilkuran egindako proposamena onartu da. Hala, 145. araua («Bizkaiko herri izendegia») eguneratuta gelditu da.

5. Euskaltzaindiaren 2025eko egutegia. Aurkeztu

E. Osa idazkariordeak Euskaltzaindiaren 2025eko behin-behineko egutegia aurkeztu du. Dokumentuak hiru zati barruratzen ditu. Batetik, egutegi-proposamena, non osoko eta ageriko bilkurak, barne-jardunaldiak eta abar jasotzen diren. Egutegiari doakionez, 2024. urtean hildako euskaltzainen kopurua ikusita, Zuzendaritzan bi ageriko bilkura egitea aurreikusi dela adierazi da. Hurrengo osoko bilkuran xehetasunak emango dira. Bestetik, urtemugak gehitu dira, besteak beste, jardunaldi edota argitalpenen bat atondu ahal izateko, batzorde edota lantaldeen aldetik. Azkenik, esanguratsuak diren liburu batzuen zerrenda ere egin da.

Aurkezpenaren ondoren, oharrak egiteko epea zabaldu da, azaroaren 18a (astelehena) artekoa.

6. Euskaltzaindiaren Informatika Zerbitzua. Euskaltzaindiaren sistema informatikoak eguneratzeko hartutako erabakiei buruzko azalpenak

A. Urrutia euskaltzainburuak, iraganean, Euskaltzaindiaren sistema informatikoa antolatzearen inguruabarrean, hartu ziren erabakiak eta horrek sorrarazitako egoera eta aurrera egiteko dauden zailtasunak azaldu ditu. Horiek horrela, jakinarazi du, Zuzendaritzan, sakoneko aldaketa bati ekiteko erabakia hartu zela. Horretarako, Oihan Odriozola informatikaria kontratatu zen urte honen hasieran. Ondoren, hitza eman dio O. Odriozola Euskaltzaindiko Informatika Zerbitzuko buruari.

O. Odriozolak Euskaltzaindiko sistema informatikoaren urte hasierako egoera, pilatutako arazoak eta sistemaren gabeziak azaldu ditu. Hala berean, 2024. urtean eginiko urratsak aletu ditu, bai eta hartutako erabakien ondorioz, egungo egoerak irekitzen dituen aukerak eta aurrera begira eginkizun daudenak azaldu ere.

Euskaltzainburuak adierazi duenez, egoera berri honek hurrengo Zuzendaritzari atek irekitzen dizkio urrats berriak egiteko, digitalizazioaren, aplikazio berrien eta zerbitzuen eremuan.

7. 2021-2024 plangintzaldiak emanikoaren azalpena.

2020. urtearen hondarrean izendaturiko Zuzendaritzaren agintaldia amaitzeko bi hilabete falta direnez gero, 2021. urtean onetsitako plangintzaren balantzea aurkeztea garrantzitsua dela adierazi du A. Urrutia euskaltzainburuak. Testuinguru horretan, 2021-2024 aldian, Akademiak urrats garrantzitsuak egin dituela adierazi du, gerora bere ibilmoldea indartzen lagunduko dutenak. Egin gabe eta nahi baino beranduago egin direnak ere hizpide izan ditu. Ondoren, hitza eman dio Ibon Usarralde Egitasmoen bateragileari. I. Usarralde aldiko balantzea aurkeztu du bost ataletan antolatuta: arlo instituzionala, arlo akademikoa, ezagutzaren transferentzia arloa, arlo kulturala eta arlo ekonomikoa.

Adierazi da aurkeztutako dokumentua nahi duten euskaltzainei igorriko zaiela posta elektronikoz.

8. Esku artekoak

8.1 Jon Casenave euskaltzainak igorritako mezua. J. Casenave euskaltzain osoak mezua igorri eta hartan esan du Osoko Bilkurak eginiko euskaltzain osoaren izendapena onartzen duela eta Euskaltzaindiaren xedeak zein euskaltzain modura dagozkion eginkizunak leialtasunez beteko dituela.

8.2 Luis Baraiazarra ohorezko euskaltzainaren heriotzaren berri. Urriaren 6an hil zen, 84 urte zituela. Meñakan (Bizkaia) jaio zen Baraiazarra, 1940ko martxoaren 17an. Euskal Filologian lizentziaduna (Deustuko Unibertsitatea), irakasle-, idazle- eta itzultzaile-lanetan nabarmendu zen. Euskaltzaindiak urgazle izendatu zuen 1996ko martxoaren 29an eta ohorezko 2010eko urtarrilaren 29an. Akademian, batzorde ugaritan egin du lan: Hiztegi Batuko Lantaldean (1993-2017), Gramatika Batzordean (1997-2007), Euskaltzaindiaren Hiztegiaren Lantaldean eta Adierak eta Adibideak Lantaldean. Itzulpen-lan ederrak egin ditu Baraiazarrak, baina bat nabarmentzekotan, hauxe: *Santa Teresa Jesusenaren idazlan guztiak*.

8.3 Martzel Andrinua ohorezko euskaltzainaren heriotzaren berri. Urriaren 6an hil zen, 94 urte zituela. Ziortza-Bolibarren (Bizkaia) jaio zen M. Andrinua Lariz, 1930eko abuztuaren 18an. Bilboko Elizbarrutiaren Bizian Gora elkarteko kontseilaria izan zen eta Bizkaiko eta Euskal Herriko Bertsolari Txapelketetako epaile ohia ere bai. Euskaltzaindiak urgazle izendatu zuen 1961eko abuztuaren 25ean eta ohorezko 2018ko apirilaren 27an. M. Andrinuak idatzitakoen artean daude *Aita Patxi* (2000) eta *Txikiak haundi* (2004) liburuak.

8.4 George Rebuschi ohorezko euskaltzainaren heriotzaren berri. Urriaren 23an hil zen Nancyn. Parisen (Frantzia) jaio zen 1949ko martxoaren 10ean. Hizkuntzalaritzan doktorea (Paris VII Unibertsitatea). Sorbona Berria (Paris III) Unibertsitateko irakasle emeritua. Euskaltzain urgazle izendatua 1991ko urtarrilaren 31n eta ohorezko 2002ko azaroaren 29an. G. Rebuschik idatzitakoen artean daude: *Structure de l'énoncé en basque* (1984) eta *Essais de linguistique basque* (1997).

8.5 Gaur banatuko den liburua. Euskararen Historia Soziala proiektuan garatu diren metodologia eta lan-tresna berritzaileak nazioartean ezagutarazteko eta partekatzeke asmoz, ingelesez: *Taxonomy Proposal for the (Historical) Sociology of Language Research: a Basque Contribution*. Euskaltzaindia 2024, *Etxeberri* bilduma. Egileak: Mikel Zalbide eta Lionel Joly.

8.6 Hurrengo bilkurak:

a) *Euskara ibiltaria* erakusketa. Ikusgai egongo da Burlatako kultur etxean, urriaren 30etik azaroaren 24a arte.

b) *Pirinioetako hizkuntzak* erakusketa. Ikusgai egongo da Garesko Vínculo Etxean, azaroaren 7tik azaroaren 24a arte.

c) Azaroaren 28an, XXIX. *Jagon* jardunaldia egingo da Bilbon, egoitzan, 09:15etik 13:30 arte. Jardunaldian jorratuko diren bi gaiak: aisialdi antolatua eta lan-munduaren euskalduntzea. Egitaraua datorren astean banatuko da.

d) **Zuzendaritza hautatzeko barrengo bilkura berezia.** 2020ko urriaren 23an izendaturiko Zuzendaritzaren agintaldia 2024. urtearen bukaeran amaituko denez gero, Arautegiaren 32. artikulua dioena gogora ekarri nahi da: «Zuzendaritzako lagunen hautatzea eta kargu hartzea urtearen azken laurdenean egingo dira». Horrela, Zuzendaritzak, 2024ko urriaren 23an eginiko bilkuran erabakitakoari jarraikiz, aditzera ematen da barrengo

bilkura berezia egingo dela, Bilbon, Sociedad Bilbainan, azaroaren 29an, 10:00etan hasita. Gai bakarra: Euskaltzaindiaren Zuzendaritza hautatzeko bozketa.

Karguak hautatuko dira Arautegiaren 5., 28., 29., 30., 31. eta 32. artikuluen eta Barne-erregelen 13., 65., 66., 67. eta 68. artikuluen arabera.

e) Azaroko osoko bilkura. Bilbon, Sociedad Bilbainan, azaroaren 29an, 11:00etan egingo da.

f) Baionan, Herriko Etxean, 2024ko maiatzaren 31n izendatutako ohorezko euskaltzainei eta euskaltzain urgazleei Euskaltzaindiaren ikur-diplomak emateko ekitaldia. Bilbon, Sociedad Bilbainan, azaroaren 29an, 17:00etan egingo da.

9. Azken ordukoak

Ez da egon.

Eta bestelako aztergairik ez dela, osoko bilkura bukatutzat eman da, 13:20 direnean.

Andres Urrutia
Euskaltzainburua

Adolfo Arejita
Idazkaria